Αἰχμάλωτοι τῶν στρατηγῶν

εἶναι οἱ πολιτικοὶ τοῦ ΝΑΤΟ

ΠΩΣ ΤΟΥΣ ΒΛΕΠΟΥΝ ΟΙ ΡΩΣΟΙ

ΜΟΣΧΑ. Ὅταν στὴ Μόσχα ἀκοῦνε δηλώσεις πολιτικῶν προσώπων τῆς Δύσης, ὅπου ἀναφέρεται ὅτι αὐτοὶ ἐπιδιώκουν τὴ διεθνῆ ὕφεση καὶ τὸν ἀφοπλισμό, ἔχουν ὅλη τὴ διάθεση νὰ παίρνουν τὰ λόγια τους στὰ σοβαρά. Ὅταν ὅμως τὰ ὑπουργεῖα Στρατιωτικῶν αὐτῶν τῶν χωρῶν πασκίζουν νὰ πετύχουν τὴν ἔγκριση αὐξημένων κονδυλίων γιὰ ἐξοπλισμούς, τότε τὰ πράγματα φαίνονται πολὺ σοβαρότερα. Ἡ Δεκεμβριανὴ σύνοδος τοῦ ΝΑΤΟ δημιουργεῖ ξανὰ ἀμφιβολίες γύρω ἀπὸ τὸ ἐρώτημα μπορεῖ ἄραγε κανεὶς νὰ ὑπολογίζει γενικὰ στὴν ἀναχαίτιση τοῦ ἀνταγωνισμοῦ τῶν ἐξοπλισμῶν στὶς χῶρες τοῦ ΝΑΤΟ;

Στὴν πράξη, ὅλοι οἱ ὑπεύθυνοι πολιτικοὶ ἡγέτες τῶν χωρῶν τοῦ Βορειατλαντικοῦ Συμφώνου, μέσα σ' αὐτοὺς καὶ ὁ πρόεδρος τῶν ΗΠΑ Κάρτερ καὶ ὁ καγκελλάριος τῆς ΟΔΓ Σμίντ, ἔχουν ἐπαλλεπάλληλες φορὲς δηλώσει κατὰ τοὺς τελευταίους μῆνες γιὰ τὴν προσήλωσή τους στὴ διεθνῆ ὕφεση καὶ στὸν ἀφοπλισμό. Οἱ ἴδιες προθέσεις διατυπώθηκαν στὸ τελικὸ ἀνακοινωθὲν τῆς Συνόδου τοῦ Συμβουλίου τοῦ ΝΑΤΟ, ὅπου οἱ ὑπουργοὶ ἄμυνας καὶ ἐξωτερικῶν «ἐπιβεβαίωσαν ὅτι εἶναι ἀποφασισμένοι νὰ προσπαθήσουν νὰ πετύχουν δραστήρια μέτρα γιὰ τὸν ἀφοπλισμὸ καὶ τὸν ἔλεγχο τῶν ἐξοπλισμῶν».

Ὅλα αὐτὰ ἠχοῦν θαυμάσια. Τὸ κακὸ εἶναι μόνο ὅτι αὐτὴ ἡ ἀποφασιστικότητα ὑποσκελίζεται ἀπὸ τὴν ἀκόμα πιὸ μεγάλη ἀποφασιστικότητα τοῦ στρατιωτικο—βιομηχανικοῦ μηχανισμοῦ τοῦ ΝΑΤΟ, ὁ ὁποῖος ἀδιάκοπα κορυφώνει τὴν κλιμάκωση τῶν ἐξοπλισμῶν.

Τὸ 1976 οἱ χῶρες τοῦ ΝΑΤΟ δαπάνησαν γιὰ τὴν ἔνταση τῶν πολεμικῶν προσπαθειῶν 146.562 ἑκατομμύρια δολλάρια, ἐνῶ τὸ 1977—165,352 ἑκατομμύρια δολάρια. Πρέπει νὰ ποῦμε πὼς αὐτὸ ἀποτελεῖ τὸ μεγαλύτερο ἄλμα ποὺ γίνεται ἀπὸ τὸ 1968, ὁπότε δὲν ὑπῆρχε ἀκόμα οὔτε μυρουδιὰ ἀπὸ τὴν ὕφεση.

Ἀκόμα, πιὸ ἀνησυχητικὲς φαίνονται οἱ διαβεβαιώσεις τῶν ὑπουργῶν τῶν χωρῶν — μελῶν τοῦ ΝΑΤΟ, οἱ ὁποῖοι (παραθέτω ἀπόσπασμα τοῦ κειμένου τοῦ τελικοῦ ἀνακοινωθέντος) «ἐπιβεβαιώνουν τὴν πίστη τους στὴν ἐπίτευξη τῆς διεθνοῦς ὕφεσης καὶ στὴ βελτίωση τῆς ἀλληλοκατανόησης μὲ τὶς χῶρες τῆς Ἀνατολικῆς Εὐρώπης», βασίζοντας τὴν ἐπιβεβαίωσή τους αὐτὴ πάνω σὲ ἕνα λεπτομερῆ κατάλογο μέτρων ποὺ ἀποβλέπουν στὴν ἐνίσχυση τοῦ δυναμικοῦ τῶν δυνάμεων τοῦ ΝΑΤΟ, ὡς τὸ τέλος τοῦ 1978. Καὶ μόνο ἡ ἁπλὴ ἀπαρίθμηση τῶν μέτρων τῆς εὐρωπαϊκῆς ὁμάδας τοῦ ΝΑΤΟ, «τὰ ὁποῖα ἀποβλέπουν στὴ χαλάρωση τῆς ἔντασης στὴν Εὐρώπη» πιάνει ὁλόκληρες σελίδες καὶ περιγράφει λεπτομερῶς πόσα καὶ ποιὰ ἀκριβῶς πολεμικὰ τεχνικὰ μέσα (γιὰ τὶς δυνάμεις ξηρᾶς, τῆς πολεμικῆς ἀεροπορίας καὶ τοῦ πολεμικοῦ στόλου) θὰ ἐνταχθοῦν στοὺς ἐξοπλισμοὺς κατὰ τὸ 1978. Ἂν κοιτάξουμε μόνο τὸν ἀντιαρματικὸ ὁπλισμό, τὸ ΝΑΤΟ ἔχει σκοπὸ νὰ συμπληρώσει τὰ ὁπλοστάσιά του κατὰ 45 χιλιάδες μονάδες, αὐξάνοντας, μὲ τὸν τρόπο αὐτόν, κατὰ τὸ 1)3 τὰ ἀποθέματα ποὺ ὑπάρχουν σήμερα.

Καὶ αὐτό, χωρὶς νὰ ὑπολογίζεται (πρὸς τὸ παρὸν) τὸ πολυδάπανο ἐναέριο σύστημα προειδοποίησης καὶ ἐλέγχου ΑΒΑΞ. Καὶ γιὰ νὰ εἴμαστε ἁπλούστεροι — τὸ σύστημα τῶν ἀμερικανικῶν ἀεροπλάνων «ΜΠΟΙΓΚ—707» ποὺ γιὰ 6 δισεκατομμύρια μάρκα θὰ προστατεύουν τὸν δυτικογερμανικὸν οὐρανό. Καὶ χωρὶς νὰ ὑπολογίζεται (πρὸς τὸ παρὸν) ἡ βόμβα νετρονίων, ἡ ὁποία, δὲν ξέρουμε ἀκόμα τί θὰ στοιχίσει στὴ Δυτικὴ Εὐρώπη, ἂν αὐτὴ «ζητήσει» ἀπὸ τὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες νὰ ἐγκαταστήσουν αὐτὸ τὸ ὅπλο στὸ ἔδαφός της, ὅπου καὶ τὴν ὠθεῖ ἄλλωστε ἡ Οὐάσιγκτων.

Τὰ τελευταῖα δυὸ ἀγκέδια δὲν ἔχουν ἀκόμα ἐγκριθεῖ στὸ ΝΑΤΟ, γιατὶ δὲν εἶναι ὅλοι οἱ εὐρωπαῖοι σύμμαχοι πρόθυμοι νὰ ἀναλάβουν τὸ φορτίο νέων συμπληρωματικῶν διεκατομμυρίων γιὰ τὸν πολυδάπανο ἐξοπλισμὸ καὶ δὲν πρόλαβαν ὅλοι νὰ πείσουν τὸν πληθυσμό τους γιὰ τὸν «ἀνθρωπισμὸ» ποὺ διακρίνει τὴ βόμβα νετρονίων. Στοὺς κύκλους τοῦ ΝΑΤΟ περιμένουν ὅτι καὶ ἡ μιὰ καὶ ἡ ἄλλη ἀπόφαση θὰ ἐγκριθεῖ ὡς τὴ Σύνοδο τοῦ Βορειοατλαντικοῦ συνασπισμοῦ, ποὺ θὰ γίνει τὸν Μάϊο στὴν Οὐάσιγκτων. Τὸ Δεκέμβριο αὐτὸ θεωρήθηκε πρόωρο, παίρνοντας ὑπόψει τὶς πλατειὲς διαμαρτυρίες τῶν Εὐρωπαίων ἐναντίον τῶν νετρονικῶν ὅπλων, τὰ ὁποῖα πολλαπλασιάζουν τὸν κίνδυνο τῆς πυρηνικῆς σύγκρουσης.

Οἱ χῶρες τοῦ ΝΑΤΟ δὲν θὰ ἀναλάμβαναν νὰ προτείνουν σὲ κάθε κάτοικο τῆς χώρας τους νὰ βγάζει ὁ καθένας ἀπὸ τὴν τσέπη του γιὰ στρατιωτικοὺς σκοποὺς ἀπὸ 169 δολλάρια, ἂν δὲν ἦταν ἡ «αὐξανόμενη ἀπειλὴ» ἀπὸ τὸ μέρος τῶν Ρώσων καὶ τῶν συμμάχων τους, πληροφοροῦν οἱ ἐμπειρογνώμονες τοῦ ΝΑΤΟ.

Ἀλλὰ πῶς μποροῦν νὰ συμβιβαστοῦν οἱ ἰσχυρισμοὶ αὐτοὶ μὲ τὶς ἀλλεπάλληλες δηλώσεις τοῦ καγκελλαρίου Σμίτ καὶ τῶν ἄλλων ἡγετῶν τῶν χωρῶν τοῦ ΝΑΤΟ γιὰ τὴν ὑφιστάμενη ἰσοτιμία τῶν στρατιωτικῶν δυναμικῶν Δύσης καὶ Ἀνατολῆς, χωρὶς νὰ μιλήσουμε γιὰ τοὺς παρακάτω ἀριθμούς: Οἱ ΗΠΑ δαπανοῦν γιὰ στρατιωτικοὺς σκοποὺς περισσότερα ἀπὸ 100 δισεκατομμύρια δολλάρια, δηλαδὴ 391 δολλάρια κατὰ κάτοικον. Ἡ Σοβιετικὴ Ἕνωση δαπανᾶ 24 δισεκατομμύρια δολλάρια, δηλαδὴ 93 δολλάρια κατὰ κάτοικον.

Ὅταν καταπιάνεται κανεὶς ν' ἀναλύσει τὴν κατάσταση ποὺ ἐπικρατεῖ στὶς χῶρες τοῦ ΝΑΤΟ δύσκολο εἶναι νὰ μὴ ἀναρωτηθεῖ: μὴν τάχα οἱ πολιτικοὶ τῶν χωρῶν αὐτῶν ἔπεσαν αἰχμάλωτοι στὰ χέρια τῶν στρατηγῶν τους; Ἂν οἱ ὑπεύθυνοι ἡγέτες τῆς Δύσης ἐνδιαφέρονται εἰλικρινὰ γιὰ τὴ διεθνῆ ὕφεση καὶ τὸν ἀφοπλισμό, ὅπως οἱ ἴδιοι δηλώνουν γι' αὐτό, τότε ἀρκετὸ θὰ ἦταν νὰ ἀνταποκριθοῦν στὶς σχετικὲς προτάσεις τῆς Σοβιετικῆς Ἕνωσης καὶ τῶν ἄλλων χωρῶν τοῦ Συμφώνου τῆς Βαρσοβίας γιὰ τὸν περιορισμὸ τῶν ἐξοπλισμῶν.

Ἂν πραγματικὰ ἀπὸ τὴν πλευρὰ τοῦ τελευταίου μεγαλώνει ὁ κίνδυνος, τότε γιατὶ νὰ μὴ συμφωνήσουμε γιὰ τὴν παγοποίηση τοῦ σημερινοῦ ἐπιπέδου τῶν ἐξοπλισμῶν καὶ τῶν ἐνόπλων δυνάμεων, ὅπως πολλὲς φορὲς τὸ πρότεινε ἡ Μόσχα στὴ Βιέννη; Ἀντὶ γι' αὐτό, ἡ Δύση διογκώνει αὐτὲς τὶς δυνάμεις καὶ ἀγανακτεῖ γιὰ τὰ μέτρα ἀνταπόδοσης. Ἂν ἡ βόμβα νετρονίων χρειάζεται γιὰ νὰ ἀμύνεται ὁ κίνδυνος γιὰ τοὺς Ρώσους σὲ περίπτωση πυρηνικοῦ πολέμου καί, μὲ τὸν τρόπο αὐτόν, νὰ μειωθεῖ ἡ πιθανότητά του, δὲν θὰ ἦταν τότε λογικότερο νὰ γίνουν δεκτὲς οἱ προτάσεις τῶν χωρῶν τοῦ Συμφώνου τῆς Βαρσοβίας γιὰ τὴν ὑπογραφὴ συμφωνίας, ποὺ νὰ ὑποχρεώνει ὅλους νὰ μὴ χρησιμοποιήσει κανεὶς πρῶτος πυρηνικὰ ὅπλα; Ἔτσι θὰ ἔπαυαν νὰ ὑπάρχουν καὶ οἱ βασανιστικὲς ἀμφιβολίες γιὰ τὸ ἂν χρειάζεται ἢ δὲν χρειάζεται στὴ Δυτικὴ Εὐρώπη ἡ τακτικὴ πυρηνικὴ «ἀσπίδα».

Καί, ἐπὶ τέλους, ἂν τὸ ΝΑΤΟ ἔχει συγκροτηθεῖ ἀποκλειστικὰ γιὰ τὴν ἄμυνα ἐναντίον τῆς «ἐπίθεσης ἀπὸ Ἀνατολάς», τότε γιατὶ νὰ μὴ συμφωνήσουμε γιὰ ταυτόχρονη διάλυση καὶ τῶν δύο συνασπισμῶν, πρᾶγμα γιὰ τὸ ὁποῖο μίλησε στὸ Ἑλσίνκι, κατὰ τὴ συνάντηση μὲ τοὺς πρωθυπουργοὺς τῶν Βορείων χωρῶν, ὁ Ἀλεξέϊ Κοσύγκιν.

Ἀλλὰ σὲ καμμιὰ ἀπὸ αὐτὲς καὶ τὶς ἄλλες προτάσεις τοῦ Συμφώνου τῆς Βαρσοβίας γιὰ τὴν ἀναχαίτιση τοῦ ἀνταγωνισμοῦ τῶν ἐξοπλισμῶν καὶ τὴν ἐνίσχυση τῆς διεθνοῦς ὕφεσης δὲν δίδεται ἀπάντηση στὶς συνόδους τοῦ ΝΑΤΟ. Ἀπ' αὐτὸ δὲν ἐξαιρεῖται καὶ ἡ τελευταία. Κατὰ τὸν ἴδιο ἀκριβῶς τρόπον δὲν ἐκδηλώνεται καὶ καμμιὰ εἰρηνικὴ πρωτοβουλία.

Γι' αὐτὸ εἶναι δύσκολο νὰ διώξει κανεὶς τὴ σκέψη ὅτι αὐτὴ καθ' αὐτὴν ἡ ἰδέα τοῦ ἀφοπλισμοῦ εἶναι γιὰ τὸ ΝΑΤΟ ἀφύσικη. Ἐνῶ στὴν Ἀνατολή, ὅπου δὲν ὑπάρχει ἰδιωτικὴ πολεμικὴ βιομηχανία, οἱ πολιτικοὶ καὶ οἱ στρατηγοὶ μιλοῦν μὲ μιὰ φωνὴ, τὴ φωνὴ τῶν κομμάτων τους, τὰ ὁποῖα φέρουν τὴν εὐθύνη γιὰ ὅλη τὴν ἐξωτερικὴ καὶ τὴν ἐσωτερικὴ πολιτικὴ τῆς χώρας, στὴ Δύση ἔχει συντελεστεῖ ἰδιότυπος καταμερισμὸς τῆς ἐργασίας: οἱ πολιτικοὶ μιλοῦν γιὰ τὴ χαλάρωση τῆς διεθνοῦς ὕφεσης, ἐνῶ οἱ στρατηγοί, συμμαχῶντας μὲ τὸ κύκλωμα τῶν πολεμικῶν βιομηχανιῶν, κάνουν πολιτικὴν ἐξοπλισμῶν.

ΒΛΑΔΙΜΗΡΟΣ ΛΟΜΕΙΚΟ
Πολιτικὸς σχολιαστὴς τοῦ ΑΠΝ

Συνεργασία γιὰ προστασία τῶν φυτῶν

ΒΟΝΝΗ ('Ιδ. Ὑπ.). «Μετεκπαίδευση σὲ ἀγροτικὰ θέματα γιὰ τὴ βελτίωση τῶν Ὑπηρεσιῶν προστασίας τῶν φυτῶν» ἦταν τὸ θέμα ἑνὸς ἀπὸ τὰ σημαντικότερα Συνέδρια ποὺ ὀργανώθηκαν στὴ Γερμανία, ἀπὸ τὸ τμῆμα διατροφῆς καὶ ἀγροτικῆς οἰκονομίας τοῦ Γερμανικοῦ Ἱδρύματος γιὰ τὴν Διεθνῆ Ἀνάπτυξη. Στὸ συνέδριο πῆραν μέρος 30 ἡγετικὲς προσωπικότητες τῶν Ὑπουργείων Ἀγροτικῆς Οἰκονομίας ἀπὸ 20χῶρες τῆς Ἀφρικῆς, Μέσης Ἀνατολῆς καὶ Ν. Ἀσίας. Ἀνάμεσα σ' αὐτὲς τὸ Ἀφγανιστάν, τὸ Μπάνγκλα—Ντές, τὸ Ἰράν, τὸ Μαρόκο, τὸ Πακιστάν, ἡ Συρία. Σκοπὸς τοῦ συνεδρίου ἦταν ἡ προετοιμασία μιᾶς Ἰρανο—γερμανικῆς συνεργασίας γιὰ τὴν μετεκπαίδευση εἰδικῶν στὸν τομέα τῆς προστασίας τῶν φυτῶν καὶ τῆς καταπολέμησεως τῶν παρασίτων στὸ Ἰράν, πρὸς ὄφελος ὅλων χωρῶν ἰδιαίτερα τοῦ Πακιστάν, Ἀφγανιστὰν καὶ Μπάνγκλα—Ντές. Ὅσο ὀξύνεται παγκόσμια τὸ πρόβλημα διατροφῆς ἡ προστασία τῶν φυτῶν καὶ ἡ καταπολέμηση τῶν παρασίτων ἀποκτᾶ μεγαλύτερη σημασία.

ΣΕ 8 ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ ΤΟ ΒΡΑΒΕΙΟ ΚΡΟΥΠ ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΕΣ ΕΡΕΥΝΕΣ

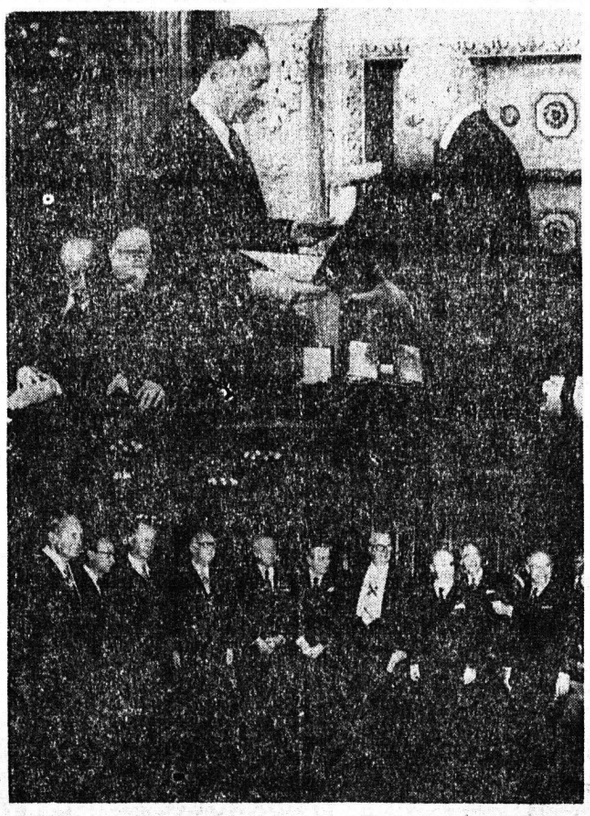

ΕΣΣΕΝ. — Τὸ βραβεῖο γιὰ τὴν ἔρευνα στὸν τομέα τῆς ἐνέργειας ποὺ ἔχει συσταθεῖ ἀπὸ τὸ ἵδρυμα — Κρούπ, ἀπονεμήθηκε τὸ 1977 σὲ ὀκτὼ ἐπιστήμονες ἀπὸ ἕξη χῶρες, γιὰ τὶς ἐξαιρετικὲς ὑπηρεσίες ποὺ προσέφεραν κατὰ τὴν ἐξέλιξη στὴν ὑπερκεντρόφυγο, γιὰ τὸν ἐμπλουτισμὸ οὐρανίου. Τὸ βραβεῖο Ἄλφρεντ Κρούπ φὸν Μπόλεν καὶ Χάλμπαχ ποὺ ἐνισχύεται μὲ 500.000 μάρκα, τὸ πῆραν ἐφέτος μὲ ἰσομερῆ συμμετοχή: Ὁ δρ. Κόνραντ Μπέϋερλε (Δυτικὴ Γερμανία), ὁ δρ. Κάρλ Κοὲν (Η.Π.Α.), ὁ καθηγητὴς Πὼλ Χάρτικ (Η.Π.Α.), ὁ καθηγητὴς Γιάκομπ Κίστεμακερ (Κάτω Χῶρες), ὁ καθηγητὴς Χάνς Μάρτιν (Δυτικὴ Γερμανία), ὁ καθηγητὴς Μάξ Στένμπεκ (Ἀνατολικὴ Γερμανία), ὁ καθηγητὴς Μάξ Οὔϊτλυ (Μεγάλη Βρετανν'α) καὶ ὁ δρ. Γκέρνοτ Τσίππε (Αὐστρία).

Τὶς τιμητικὲς αὐτὲς διακρίσεις ἀπένεμε ὁ ὁμοσπονδιακὸς πρόεδρος Βάλτερ Σέελ (στὴν ἀπάνω φωτογραφία μὲ τὸν καθηγητὴ Κίστεμακερ), στὴν βίλλα Χύγκελ, στὸ Ἔσσεν.

Ὁ πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ ἱδρύματος — Κρούπ καὶ πρόεδρος τοῦ ἐποπτικοῦ συμβουλίου τῆς ἑταιρίας Φρίντριχ Κρούπ Μπέρτχολντ Μπάϊτς, εἶπε στὴν διεθνῆ αὐτὴ συγκέντρωση ποὺ εἶχε γιορταστικὸ χαρακτήρα, ὅτι «μὲ τὴν ἀπόφαση γιὰ τὴν κεντρόφυγο, πιστεύει ἡ ἐπιτροπὴ νὰ δώσει πρόσθετη παρακίνηση γιὰ τὴν περαιτέρω ἐξέλιξη τῆς τεχνολογίας αὐτῆς». Ἡ ὕφεση στὶς ἀγορὲς ἐνεργείας ποὺ παρατηρεῖται ἐπὶ τοῦ παρόντος, εἶναι ἐπακόλουθο τῆς ἐπιβράδυνσης ποὺ παρατηρεῖται στὴν παγκόσμια οἰκονομία. Ἡ ἀφθονία αὐτὴ σὲ ἐνέργεια δὲν θὰ πρέπει νὰ εἶναι σὰν μέτρο γιὰ νὰ κριθεῖ ἡ κατάσταση παροχῆς ἐνεργείας στὶς ἑπόμενες δεκαετίες. Θὰ ἦταν μάλιστα σκόπιμο, νὰ γίνουν ἀπὸ τώρα σκέψεις, γιὰ τὴν κατάσταση ποὺ παρουσιάζει ἡ παροχὴ ἐνεργείας σὲ 25 χρόνια. Ὁ Μπέρτχολντ Μπάϊτς εἶναι τῆς γνώμης, ὅτι «ἔχομε πολλοὺς ποὺ μποροῦν νὰ προφητεύσουν, ἀνάμεσα στοὺς ἀντίπαλους τῆς πυρηνικῆς ἐνέργειας καὶ στοὺς ὑπερασπιστὲς αὐτῆς. Ἀναγκαῖο εἶναι νὰ ὑπάρξει μία κοινὴ βάση γιὰ συνομιλίες». Ὁ Μπάϊτς πιστεύει ἐπίσης, ὅτι ἡ πυρηνικὴ ἐνέργεια θὰ παίξει σημαντικὸ ρόλο στὴν μελλοντικὴ παροχὴ ἐνεργείας. Ἐπειδὴ ὅλες περίπου οἱ μέθοδοι γιὰ τὴν ἀπόκτηση πυρηνικῆς ἐνέργειας ποὺ ἐφαρμόζονται σήμερα, βασίζονται στὴν χρησιμοποίηση ἐμπλουτισμένου οὐρανίου, ἀποτελεῖ ὁ ἐμπλουτισμὸς αὐτὸς μιὰ βασικὴ τεχνολογία γιὰ ὅλη τὴν παραγωγὴ πυρηνικῆς ἐνέργειας. Συμφέρουσαδὲ δυνατότητα γιὰ τὸν ἐμπλουτισμὸ τοῦ οὐρανίου εἶναι σήμερα ἡ ὑπερφυγόκεντρος—μέθοδος, μὲ τὴν ὁποία ἡ κατανάλωση ἐνεργείας εἶναι κατὰ 90 τοῖς ἑκατὸ μικρότερη ἀπ' ὅτι σὲ ἄλλα συστήματα.

Στὴν φωτογραφία κάτω, ἀπὸ ἀριστερά: Μπέϋερλε, Κοέν, Κίστεμακερ, Στένμπεκ, Σέελ, Μάρτιν, Χάρτεκ, Οὔϊτλυ, καὶ Τσίππε.

Μικρὸ μουσεῖο ἀπὸ παιδιὰ καὶ γιὰ παιδιὰ

ΚΑΡΛΣΡΟΥΗ ('Ιδ. Ὑπ.) «Τί μαζεύουν τὰ παιδιὰ» εἶναι ὁ τίτλος μιᾶς ἐκθέσεως στὸ παιδικὸ μουσεῖο τῆς Κρατικῆς Αἴθουσας Τέχνης τῆς Καρλσρούης, ποὺ στήθηκε καὶ σχεδιάστηκε ἀπὸ παιδιὰ γιὰ παιδιά. Τριαντατρεῖς νεαροὶ συλλέκτες, μετοῦ τεσσάρων καὶ δεκατεσσάρων χρονῶν, παρουσιάζουν 19 διαφορετικὲς συλλογές. Τὰ εἴδη τῶν συλλογῶν διαφέρουν ἀνάλογα μὲ τὶς δυνατότητες καὶ τὴν ἡλικία τῶν παιδιῶν. Ἐπικρατοῦν τὰ μικρὰ ἀντικείμενα τῆς καθημερινῆς ζωῆς, κουτάκια, καπάκια μπύρας, φελοί, καθὼς καὶ ἀντικείμενα ποὺ βρίσκονται στὸ δρόμο: Πέτρες, φτερά, λουλούδια. Ὑπάρχουν ἀκόμα κάρτες, κοῦκλες κ. ἄ.

Στοὺς ἐπισκέπτες τοῦ Μουσείου διανέμεται καὶ ἕνα κείμενο, ὅπου ἐξηγοῦνται τὰ διαφορετικὰ θέματα. Ἡ πολὺ μικρὴ συλλογὴ εἶναι τὸ περιεχόμενο... μιᾶς τσέπης. Ἰδιαίτερα ὄμορφος εἶναι ὁ τρόπος ποὺ τὰ παιδιὰ παρουσιάζουν τὶς συλλογὲς «μικρῶν σκουπιδιῶν». Πλάϊ σὲ μιὰ δέσμη ἀπὸ πολύχρωμα χάρτινα πιάτα, ταλαντεύεται μιὰ κατασκευὴ φτιαγμένη ἀπὸ βουλώματα μπύρας, ἐνῶ στὸν τοῖχο κρέμονται πίνακες ἀπὸ φελό, ἢ κουτιὰ ἀπὸ σπίρτα.

Ὁ καγκελάριος Σμὶτ μιλάει γιὰ τὴ Γερμανία

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ

ΒΟΝΝΗ, ('Ιδ. Ὑπ.). Σὲ ἐρώτησι ἂν καὶ σὲ μελλοντικὲς τρομοκρατικὲς ὑποθέσεις θὰ ἐνήργει ὅπως ἐνήργησε καὶ κατὰ τὴν ἀπαγωγὴν τοῦ Σλέγιερ, καὶ μετὰ τὴν ἀεροπειρατεία τῆς Λουφχάνσα, ὁ Γερμανὸς καγκελάριος δὲν θέλησε νὰ ἀπαντήσει, ὅταν ὅμως οἱ ρεπόρτερς τῆς Γαλλικῆς Τηλεοράσεως κ.κ. Ἀλαίν Ντυαμέλ καὶ Ζάν—Πιέρ Ἐλκαμπὰχ ἐπανέλαβον: Μποροῦμε νὰ δεχθῶμεν, ὅτι θὰ ἀντιδράσητε τουλάχιστον μὲ τὴν ἴδια ἀποφασιστικότητα ἢ μήπως ὄχι; Ἀναμφισβητήτως, ἀπήντησεν ἀνενδοιάστως ὁ κ. Σμὶτ κατὰ τὴν διάρκεια συνεντεύξεώς του πρὸς τὴν Γαλλικὴν τηλεόρασιν, ἡ ὁποία εἶχεν εὐρεῖαν ἀπήχησιν πολὺ πέραν τῆς Γαλλίας.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συνεντεύξεως ὁ κ. Σμίτ, ἠρωτήθη σχετικὰ μὲ τὰς ἀποφάσεις τὰς ὁποίας ἔλαβεν κατὰ τῆς τρομοκρατίας καὶ πρὸ παντός, ὅπως δώσῃ ἐξηγήσεις περὶ τοῦ πῶς ἐγεννήθη ἡ γερμανικὴ τρομοκρατία καὶ περὶ τῆς σχέσεως τῆς Γερμανικῆς νεολαίας πρὸς τὴν δημοκρατικὴν κοινωνίαν καὶ τὸ πολιτικὸν καὶ πνευματικὸν κλίμα.

Ὁ κ. Σμίτ ἐχαρακτήρισεν ὡς «τελείως ἀδικαιολόγητον πρόληψιν», τὴν ἐκδοχὴν, ὅτι ἡ γερμανικὴ νεολαία, κατὰ σημαντικὰς ὁμάδας ἔχει ἀποστραφεῖ ἀπὸ τὴν δημοκρατικὴ κοινωνία, τμῆμα τῆς ὁποίας ἀποτελεῖ, καὶ ἀπὸ τὸ δημοκρατικὸν κράτος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ζεῖ. «Περὶ αὐτοῦ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γίνεται σοβαρὸς λόγος», ἐτόνισεν.

—Κάπως ἀκατανόητον εἶναι, διὰ τοὺς Γάλλους, Ἰταλοὺς καὶ μερικοὺς ἄλλους δυτικοευρωπαίους παρατηρητὰς τὸ γεγονός, ὅτι ἡ ὁμοσπονδιακὴ Δημοκρατία τῆς Γερμανίας δὲν ἔχει οὔτε ἕνα νεοφασιστικὸν οὔτε ἕνα μεγάλο κομμουνιστικὸ κόμμα, πῶς συμβαίνει αὐτὸ κύριε καγκελάριε;

—Διότι ὁ γερμανικὸς λαὸς καὶ ἡ γερμανικὴ νεολαία — ἐτόνισεν ὁ κ. Σμίτ—σιχαίνονται τόσο τὸν φασισμό, ὥστε νὰ μὴν ἔχῃ σήμερα στὴν ὁμοσπονδιακὴ Δημοκρατία τῆς Γερμανίας, ἔστω καὶ τὴν παραμικρὴ τύχη, ὅπως εὐδοκιμήσῃ ἕνα νεοφασιστικὸ κόμμα ἢ ἕνα κόμμα τῆς ἄκρας δεξιᾶς.

Κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο, δὲν ἔχουν πιθανότητες νὰ εὐδοκιμήσουν τὰ κομμουνιστικὰ κόμματα, γιατὶ ὁ γερμανικὸς λαός, λόγῳ τῆς ἀμέσου γειτονίας του πρὸς τὰ ἀνατολικὰ κομμουνιστικὰ καθεστῶτα, γνωρίζει καλὰ πῶς ζοῦν οἱ γείτονές του.

Μερικοὶ θεωροῦν τὸ φαινόμενον αὐτὸ σὰν ἀνωμαλία, ἐγὼ ὅμως ἀντιθέτως «τὸ θεωρῶ πρῶτον ὡς φαινόμενον ὁμαλὸν καὶ δεύτερον ὡς ὑγιές».

Εἰς τὴν ἐρώτησιν, ποῖα ἰδεώδη δέον νὰ προσφέρονται εἰς τοὺς νέους ὁ κ. Σμὶτ μὲ κάποιον δισταγμὸν εἶπεν τὰ ἰδεαλιστικὰ γιὰ νὰ καθορίσῃ, ἐν συνεχείᾳ, ὅτι οἱ νέοι πρέπει νὰ διαπαιδαγωγοῦνται ὥστε νὰ γνωρίζουν, ὅτι ὁ καθένας στὴ Δημοκρατία μπορεῖ καὶ πρέπει νὰ συνεισφέρει τὸ μερίδιο του καὶ ὅτι κράτος καὶ κοινωνία ἀπὸ χρόνο σὲ χρόνο μεταβάλλονται καὶ ἀναμορφώνονται, προσαρμοζόμενα, πρὸς νέες ἀναγκαιότητες.

Ἡ εἰκόνα τοῦ «κυνηγιοῦ τῆς μάγισσας» καὶ ἡ ἀνάμνησις τοῦ Μακαρθισμοῦ στὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες κατὰ τὰ μεταπολεμικὰ ἔτη, ποὺ μερικοὶ παρατηρηταὶ ἀποδίδουν στὴ σημερινὴ Γερμανία ἐν συνδυασμῷ μὲ τὸ ἂν ἡ γερμανικὴ κοινὴ γνώμη γλιστράει πρὸς τὰ δεξιὰ ἦταν ἡ ἑπομένη ἐρώτησις!

Ὁ κ. Σμὶτ ἀδίστακτα ἀπαντάει πῶς ἡ γερμανικὴ κοινωνία, δὲν ἔχει γλιστρήσει καθ' ὅλου πρὸς τὰ δεξιά. Τυχὸν παρόμοιον κίνδυνον θὰ τὸν προλάβωμεν, εἶπεν, καὶ γι' αὐτὸ καταβάλλω πολλὲς προσπάθειες, ὅπως, ἐν ὄψει, τῶν σοβαρῶν ἐγκλημάτων τῶν ἀναρχικῶν, τὸ γερμανικὸν κοινοβούλιον καὶ οἱ Γερμανοὶ πολιτικοὶ μὴ σπεύσουν νὰ υἱοθετήσουν ὑπεραντιδράσεις.

Τὰ βασικὰ δικαιώματα καὶ αἱ βασικαὶ ἐλευθερίαι τὰς ὁποίας ἡμεῖς οἱ Γερμανοὶ περιελάβαμε στὸ Σύνταγμά μας μετὰ τὴν Ναζιστικὴ ἐποχή, ὡς ἀντίδρασιν τρόπον τινὰ πρὸς τὸ τρομερὸ κακὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἔχουν πολὺ μεγάλην ἀξίαν καὶ δὲν θὰ ἤθελα ποτέ, οὔτε μὲ τὸ μικρό μου δάκτυλο νὰ συμβάλω ὥστε νὰ περιορισθοῦν «ντέ φάκτο» ἢ τὰ μὲν ἢ τὰ δέ.

Σχετικὰ μὲ τὸ ὑφιστάμενο στὴν ὁμοσπονδιακὴ Δημοκρατία τῆς Γερμανίας κλῖμα ἔναντι τῶν διανοουμένων καὶ τὴν ἐκδηλωθεῖσαν ἔναντί των «ἐποχιακὴν δυσπιστίαν» ὁ Γερμανὸς καγκελάριος ἀπήντησεν, ὅτι στὴ χώρα του, δὲν ὑφίσταται πλατειὰ δυσπιστία τοῦ κοινοῦ πρὸς τοὺς συγγραφεῖς καὶ τοὺς διανοουμένους του. Φυσικά, προσέθεσεν, γίνονται συζητήσεις σχετικὰ μὲ τὸν Νομπελίστα Χάϊνριχ Μπέλ ἢ τὸν Γκύντερ Γκράς, ὅπως εἴθισται, ἄλλωστε, σὲ μιὰ Δημοκρατία. Τὸ γεγονὸς ὅμως ὅτι οἱ δυὸ προαναφερθέντες συγγραφεῖς, νομίζω, πῶς δὲν ἀποτελεῖ ἀπόδειξι, ὅτι καὶ οἱ δυό τους καταπιέζονται στὴ σημερινὴ Γερμανία.

Σχετικὰ μὲ τὴν δῆθεν ἀπαγόρευσιν ἐπαγγελμάτων εἰς ὡρισμένα ἄτομα ἀνήκοντα εἰς τὴν ἄκραν δεξιὰν ἢ ἀριστερὰν μὲ τὴν ὁποίαν, ὡς ἐπιχείρημα, βάλλεται ἰδία ἀπὸ τὰς κομμουνιστικὰς χώρας ἢ ὁμοσπονδιακὴ Δημοκρατία ὡς μὴ ἔχουσα δημοκρατικὸν χαρακτῆρα, ὁ Καγκελάριος Σμὶτ ἀπήντησεν: «Εἰς τὴν Γερμανίαν, δὲν ὑφίστανται ἀπαγορεύσεις ἐπαγγέλματος . Τοῦτο ἀποτελεῖ κομμουνιστικὸν λεξιλόγιον καὶ τρόπον ἐκφράσεως. Ἔχομεν ὅμως νόμους, οἱ ὁποῖοι ἀπὸ 25 καὶ πλέον ἐτῶν ἀπαιτοῦν ἀπὸ τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ στρατιωτικοὺς πίστιν πρὸς τὰς φιλελεύθερας δημοκρατικὰς διατάξεις τοῦ Συντάγματός μας. Τὸ ὅτι οἱ νόμοι αὐτοὶ ἠρμηνεύθησαν καὶ διὰ διατάγματος ὑπῆρξεν σφάλμα, διότι τὸ περιεχόμενόν των ἦτο ἀρκετὸν ὥστε νὰ μὴν ἐπιτρέπ